

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in prazniki. — Inerati do 30 peti
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BOJI VETERANOV V WASHINGTONU

Krvavi spopadi policije z bivšimi bojovníki, ki zahtevajo izplačilo obljubljenih podpor

Washington, 29. julija. Položaj v Washingtonu se je od središča zelo poslabšal. V nasprotju z domnevo, da se bodo bivši bojovníki pričeli vračati domov, je prišlo včeraj do krvavih spopadov s policijo. Policija je namreč večkrat poizkušala prisiliti veterane, da bi zapustili poslopja, ki so jih zasedli. Ko so hoteli veterani prodati policijski kordon, je prišlo do prelivanja krvi. En veteran je bil ubit, približno 12 veteranov in štirje policisti pa so bili hudo ranjeni. Bela hiša je zatvorila svoje vhode in jo stražijo trije eskadroni konjenice. Popoldne in zvečer se je nervoznost še povečala, ker je vodja veteranov, pastor Cox, vedno bolj hujškal veterane, naj vztrajajo, dokler ne bo »pekel« popolnoma zmrznil.

V aveniji Pensilvanija, kjer so se veterani vgnezdili v dodeljenih stanovanjih, ki jih nočejo izprazniti, obstaja ne-

kako obsedno stanje. Policija skuša sedaj zavzeti ceste, ki jo ima zasedeno 1800 veteranov. Pri tem postopa popolnoma vojaško. V prvi vrsti jezdi oddelek konjenice, nato sledijo lanki tanki in končno pehota. Strategične točke te ceste in sploh vsega okraja stražijo oddečki s strojnimi. Veterani psujejo vojake in predsednika Hoovera.

Čete nastopajo proti bivšim bojovníkom z bombami, ki povzročajo solzenje. Konjenica je z golim orožjem izpraznila poslopja, ki so bila zasedena po veteranih. Ko je močan oddelek veteranov skušal prodati ter pričel groziti, so si vojaki natakili maske zoper plin ter pričeli metati na veterane bombe za solzenje, ki pa niso padle samo na veterane, temveč tudi med veliko množico gledalcev.

Zvečer se je zveznim četam posrečilo evakuirati tabor bivših bojovníkov v

osrčju glavnega mesta ter njihov glavni tabor v Anacostiji, pet milj daleč od Washingtona. Tabor v Anacostiji, kjer je bilo 7000 veteranov, 380 žensk in 488 otrok, so vojaki obmetavali z bombami za solzenje ter ga končno požgali. Skupno število ranjenec je približno 50. Večina izmed njih je bila ranjena od kamna. Nekaj vojakov je obolelo na zadržanju s plinom, drugi pa so dobili opekline.

Predsednik Hoover zagovarja v javnem proglasu policijsko akcijo ter izjavlja, naj se bivši bojovníki zavedajo, da je med njimi mnogo komunistov in zločincev, ki jih hočejo dovesti do nasilstva, katerih ne bo trpela nobena vlada.

Washington, 29. julija. Pred pričetkom operacij proti taboru veteranov v Anacostiji so ženske in otroci že zapustili tabor. Veterani so, ko so se približale čete, sami zažgali tabor.

Nove nakane makedonstvu juščih

Da bi odvračali pozornost od sebe, si izmišljajo vesti o zarotah in nameravanih atentatih v Jugoslaviji

Beograd, 29. julija. M. V. včerajšnji številki sofijske »Makedonije« je objavil eden izmed znanih voditeljev makedonstvujuščih, Simeon Esimov, dopis iz Zeneve, v katerem trdi, da je govoril z neko osebnostjo iz neposredne okolice jugoslovenskih četnikov ter dozna, od nje, da pripravljajo razne jugoslovenske nacionalne organizacije, ki so se združile v tajno organizacijo z imenom »Rešitelji Jugoslavije« celo vrsto provokatorskih atentatov. Po njegovih informacijah pripravljajo te organizacije med drugim tudi atentate na najvišje predstavnike v naši državi. Te izvalne atentate naj bi izvršili člani te organizacije zaradi tega, da bi imeli potem vzrok za pričetek obračunavanja z notranjimi neprijatelji države in da bi na drugi strani vzbudili nacionalističnega duha v Jugoslaviji. Prav tako trdi Esimov, da pripravljajo omenjena organizacija tudi atentate v Sofiji, ki bi jih izvršili njeni člani. Predvsem naj bi izvedli atentat na jugoslovenskega poslanika ali vojnega atašea v Sofiji. Po izvršenem atentatu bi morali atentatorji izvršiti samomor ter zapustiti v svojih oblekah dokumente, ki bi kompromitirali makedonstvujušče. Po mnenju Esimova je namen teh atentatov pripraviti jugoslovensko javno mnenje za vojno akcijo

proti Bolgariji. K temu poročilu Esimova, ki je najbrže plod vročih dni ob Zenevskem jezeru, je treba pripomniti le to, da so makedonstvujušči v zadnjem času v hudih neprilikah, ker so jih njihovi finančni podporniki pričeli trdo prijemati, ker že skoro leto dni niso uspeli z nobenim atentatom proti Jugoslaviji ter se zadovoljujejo s tem, da se pobijajo sami med seboj. Kdor pozna metode makedonstvujuščih, bo lahko razumel pravi smisel te vesti, ki ima to ozadje, da pripravljajo makedonstvujušči najbrže sami kake atentate v Sofiji ali v naši državi, zaradi česar si hočejo s takimi poorili v naprej ustvariti alibi. Seveda pri tem najbrže ne računajo s čujčnostjo naših organov, ki budno pazijo na gibanje teh naših neprijateljev. Zanimivo je pri vsej stvari, da se makedonstvujušči ne pomislijo na operativni celotni s takimi nemoralnimi sredstvi, med kakršne spada navedena lažniva in zlonamerna vest.

Bolgarski četaši v Rumuniji
Bukarešta, 29. julija. A. A. Rumunska žandarmerija je obveščena, da se je v oblasti Burotova pojavila četa bolgarskih komitašev. Ukrenjeno je vse potrebno, da se izsledijo in uničijo, ker je začela terorizirati ves okraj.

Nemške zahteve po oborožitvi

Francoski tisk o nemškem stremljenju po reviziji versailleske pogodbe

Pariz, 29. julija. AA. Včerajšnji »Quotidien« se bavi z vprašanjem razorožitve in revizije mednarodnih pogodb in pravi med drugim:

Lahko smo pripravljeni na to, da nam bo Nemčija v najkrajšem času ponovno zastavila vprašanje likvidacije mednarodnih pogodb o miru in vprašanje njene ponovne oborožitve. Toda naša vlada se je v tej stvari postavila na neko doktrino. Naša vlada je za ohranitev miru in za sporazum med narodi. Prijateljstvo je njen ideal. Herriot pa je tudi dovolj jasno poudaril:

»Varnost za vse.« — Bratstvo, varnost in stvarnost ne bi bili slabo geslo in bi ga bilo treba brez odloga osvojiti, sicer nas bodo kmalu ponovno pozvali na kakšno mednarodno igrjo, na katerih mi zmoremo izgubljamo, na igrjo, ki jo tvorijo takozvane likvidacijske konference.

List »L'Homme Libre« piše o sedanjem mednarodnem položaju med drugim:

Ko se je Herriot na poslednjih mednarodnih sestankih boril za našo varnost, se je hkrati boril tudi za ohranitev svetovnega miru. Zato mu je treba izkazati zaslužen priznanje, tem bolj, ker je pred-

sednik francoske vlade dostikrat naletel na velikanske težave, o katerih se sme svobodno reči, da niso vse izvirale iz Nemčije. Kljub temu se mu je vendarle posrečilo doseči, da se je sprejelo francosko stališče.

Berlin, 29. julija. AA. Govor nemškega vojnega ministra Schleicherja po radiju o nalogah nemške armade je zbudil v vsej nemški javnosti veliko pozornost. Posebno velja za odstavek njegovega govora, v katerem je naglasil, da ne bo nikoli dovolil v Nemčiji privatne armade ali česa podobnega. Vsa javnost pozdravlja, da je minister tako dobro očrtal nemško zahtevo po enakopravnosti v vprašanju razorožitve in tako jasno naglasil, da bo Nemčija v primeru potrebe znala izvajati posledice.

Schleicherjev govor je napravil tudi v inozemstvu s svojo določenostjo izredno velik vtis. Posebno podčrtujejo ostro ministrovo kritiko na račun Francije.

Londonski »Times« naglašja, da je nemška zahteva po enakopravnosti, ki ni identična z zahtevo po enakosti oboroževanja, eden izmed glavnih vzrokov negotovosti v Evropi.

Egiptski ministrski predsednik v Rimu

Sestanek Sidki paše z Mussolinijem — Italijansko-egiptsko prijateljstvo na račun Senusov

Rim, 29. julija. V sredo popoldne je prišel v Rim egiptski ministrski predsednik Sidki paša. Tekom dneva je posetil Pantheon, spomenik padlih vojakov in kapitolске muzeje, zvečer pa ga je sprejel v palači Venezijli ministrski predsednik in zunanji minister Mussolini, ki mu je izročil trak sv. Mavricija in Lazarja. Razgovor obeh državnikov je trajal pol ure. Zvečer je priredil Mussolini egiptskemu predsedniku na čast v hotelu »Excelsior« večerjo, ki so se je udeležili tudi egiptski poslanik v Rimu Sadek Wahba paša, minister za pravosodje De Francisci, za finance Jung, za prosveto Ercoli in za poljedelstvo Acerbo ter državni podtajnik pri znanem ministru Svulich in drugi.

Egiptski ministrski predsednik se je sicer že nekaj tednov pripravljaj na pot v Rim, kljub temu pa je njegov sedanj prihod nepričakovan celo za italijanski ta-

sišnični tisk, ki njegovega poseta, kakor ima ob takih prilikah navado, sploh ni napovedal. Il Giornale d'Italia poudarja prijateljstvo med Egiptom in Italijo, o katerem prica posebno prizadevanje ministra Sidki paše, da se zlasti obmejni odnosi med Egiptom in Italijansko kolonijo Kirenaiko urede na način, kakor prija Italiji. Že v komisiji, ki je določala meje med italijansko kolonijo in Egiptom, je Sidki paša postopal zelo koncilijantno. Tudi, ko se je pojavila v Egiptu protitalijanska kampanja zaradi fašističnega nasilja proti afriškemu plemenu Senusov v oazah Kufre, je zelo pomirjevalno vplival na politično javnost v Egiptu. Končno je tudi njegova zalaga, da so pred dobrih mesecem dni v Egiptu ratificirali sporazum o mejah med Egiptom in Kirenaiko. Tudi »Tribuna« naglašja, da je Sidki paša velik prijatelj Italije in fašističnega režima.

Novi madžarski devizni predpisi

Budimpešta, 29. julija. AA. Parlamentarni odbor trintridesetorice je v sredo odobril uredbi vlade, po kateri imajo domače speditorske trditve pravico zahtevati od strank, da jim v tujem denarju plačajo svoje obveznosti, izvirajoče iz mednarodnih prevoznih. Namen te uredbe je zaščititi interese države glede na rezervo tujih deviz. Pri tej priliki naglašja, da dolgujejo madžarske državne železnice doseže 6.5 milijona pengov za inozemske transpote. Odbor trintridesetorice je tudi odobril dopolnilno uredbo o ureditvi obveznosti v inozemstvu. Po dopolnilni uredbi tuji upnik ne bo imel pravice zavarovati se s hipoteko, če dolžnik zaradi določit deviznega pravilnika ne bi mogel izpolniti katere svojih obvez, ali pa če bi mu Narodna banka dovolila podaljšanje roka za poravnanje take obveznosti. Uredba tudi določa poravnavanje zasebnih dolgov inozemcem upnikom v madžarski valuti, ka-

dar to dovoli madžarska Narodna banka. Po uredbi je potrebno dovoljenje Narodne banke za sprejemanje obveznosti nasproti inozemstvu v tujem denarju s strani madžarskih državljanov ali pa tujih državljanov, ki žive na Madžarskem. To dovoljenje je potrebno v vseh pravnih poslih izvenjskih obveznosti, ki izvirajo iz zapušinskih poslov.

Gorgulov odklanja pritožbo

Pariz, 29. julija. AA. Včeraj popoldne je obsojenega Gorgulova obklical njegov zagovornik in ga nagovarjal, naj vloži pritožbo proti razsodbi na kasacijsko sodišče. Zagovornik, odvetnik Geraud je izjavil zastopniku agencije Havas, da se Pavle Gorgulov ne želi pritožiti na kasacijsko sodišče. Kljub temu še vedno upa, da bo Gorgulov naposled le na to pristal, ne morda zato, ker bi hotel revizijo procesa, temveč zato, da pridobi časa in da bo mogel videti še svojega otroka, preden pojde na morišče.

Povratak finančnega ministra iz Pariza

Beograd, 29. julija. Davi ob 7.50 se je vrnil iz inozemstva finančni minister dr. Milorad Gjorgjević. Z njim je prišel tudi ravnatelj Drž. hipotekarne banke Vojin Gjurić, ki se je mudil s finančnim ministrom v Parizu, kjer ju je sprejel tudi predsednik francoske vlade Herriot skupno s francoskim finančnim ministrom Germain-Martinom.

Seja glavnega odbora JRKD

Beograd, 29. julija. Ob 9. dopoldne se je v Narodni skupščini sestel glavni klubski odbor JRKD, v katerem so zastopani senatorji in narodni poslanci. Seji je prisostvovalo mnogo narodnih poslancev in vsi člani vlade. Predsednik vlade dr. Srškić je obširno poročal o položaju, nakar se je razvila daljša razprava, ki je opoldne še trajala.

Prepoved »Vremena« na Reki

Beograd, 29. julija. »Vreme« poroča z Reke, da je italijanska policija definitivno prepovedala razpečevanje »Vremena« na Reki.

Mož zaklal nezvesto ženo

Beograd, 29. julija. Sredi ob 9. se je pripetila v Bosanski ulici št. 31 krvava družinska drama. Kurjač parnika »Kraljice Marije« Jovan Puškojević je vpril hčerke večkrat zabodel z nožem svojo nezvesto ženo, ki ga je varala v času, ko je bil sam na službenih potovanjih. Po dogodku je popil liter žganja in se do popoldne še ni iztegnil, da bi ga mogli zaslišati. Ženo so prepeljali v bolnico, kjer pa malo upajo, da bi jo ohranili pri življenju.

Gospodarska vojna med Irsko in Anglijo

Pariz, 29. julija. AA. Iz Dublina poročajo, da je irska vlada sklenila vrniti prizadetim osebam in tvežkam ves denar, ki ga je dobila na račun carin na premost, uvožen iz Anglije pred sredo popoldni, ko so nove carine stopile v veljavo. V zvezi s tem naglašajo v poučenih krogih, da je irska vlada to storila ne samo zato, ker je bila po zakonskih predpisih dolžna vrniti te carine, ker jih je pobrala, ko še niso stopile v veljavo, temveč tudi zato, ker so irski trgovci v pričakovanju povišanja carin uvozili na Irsko velikanske množice premosta, in bi se irska hotela za dalje časa oskrbeti s cenanim premostom, da ji ga ne bo treba toliko uvažati pozeje, ko bo zaradi novih carin znatno dražje. Drugače pa vzbuja gospodarska vojna, ki je izbruhnila med Veliko Britanijo in Irsko, v irskih gospodarskih krogih veliko skrb.

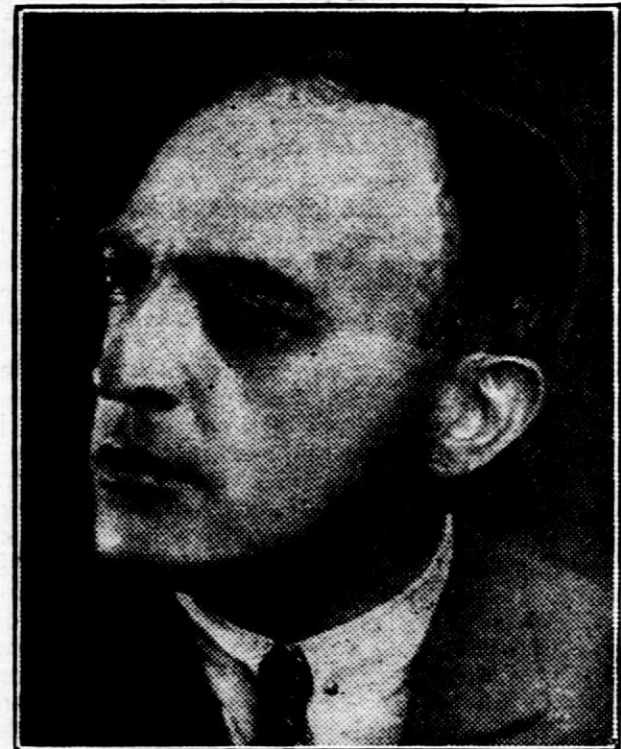
Katalonci proti Madridu

Pariz, 29. julija. »Information« javlja iz Madrida, da so odnosi med Madridom in Barcelono zopet zelo napeti. Katalonci člani parlamentarnega odbora, ki razpravljajo o bolečem pouku v Kataloniji, so se abstinirali. V sredo je bila v Madridu na velikem zborovanju sprejeta resolucija, v kateri protestirajo 20.000 ljudi proti avtonomnemu statusu Katalonci. Tudi v Barceloni se je v zadnjih dneh vršilo več zborovanj, na katerih so zahtevali popolno neodvisnost Katalonije. V političnih krogih pravijo, da je zelo verjetno, da bo prišlo do gospodarske vojne med Španijo in Katalonijo.

Visoko odlikovanje podpredsednika senata

Ljubljana, 29. julija.

Predsednik francoske republike Lebrun je imenoval g. dr. Frana Novaka, podpredsednika senata in advokata francoske



ga konzulata v Ljubljani, za oficirja častne legije. S čestitkami k visokemu odlikovanju našega ugodnega javnega delavca z zadovoljstvom ugotavljamo, da naša najboljša prijateljstva Francija z našo nad vse laskavo pažljivostjo spremlja vse naše javno življenje in je zato njen prezident tudi več odličnih mozi iz naše banovine počastil s imenovanjem v Legijo časti.

Za oficirja častne legije sta bila še prej imenovana bivši kraljev namestnik in minister g. Ivan Hribar ter pokojni veliki župan g. dr. Fran Vodopivec, vitezi legije časti so pa bivši veliki župan g. dr. Vilko Baltić, župan mesta Ljubljane g. dr. Dinko Puc, pesnik g. Oton Župančič, prof. dr. Janko Pretnar ter znana sokolska pravka g. dr. Viktor Murnik in g. Smertnik iz Celja, a manjša odlikovanja je sprejelo ob slavnosti odkritja spomenika Ilirije več drugih gospodov.

Španski sportniki v Beogradu

Beograd, 29. julija. BSK in sportni klub »Jugoslavija« sta sklenila definitivno pogodbo z reprezentanco madžarskih sportnikov za tekme v Beogradu. Z madžarsko reprezentanco bo prišel v Beograd tudi eloviti golman Zamorra. Španci bodo igrali z BSK 19. avgusta, naslednjega dne pa s »Jugoslavijco« in sicer zvečer pri električni razsvetljavi.

Nurni ključenci iz olimpijade

Los Angeles, 29. julija. Mednarodna lankatletika zveza je na svoji včerajšnji seji prepovedala Nurnmiju nastop pri olimpijskih igrah.

Prijet mednarodni tat

Bruselj, 29. julija. Belgijaka policija je danes aretirala Italijana Luigia Coninettija, ki je meseca marca v ekspresnem vlaku Calais-Nizza ukradel bogati Angležini Howard ogriko, vredno 600.000 frankov. Francoska vlada je zahtevala izročitev Coninettija.

Agilnost naše delegacije na konferenci interparlamentarne unije

Beograd, 29. julija. Član naše parlamentarne delegacije na zborovanju interparlamentarne unije v Zenevi narodni poslanec dr. Bogumil Vošnjak je o delu interparlamentarne unije izjavil naslednje: Delegacija našega Narodnega predstavništva, ki je bila na konferenci interparlamentarne unije, se je včeraj vrnila iz Zeneve. Naše sodelovanje na konferenci pa je bilo vse večje, kakor izhaja iz poročil in vesti listov. Okoliščina, da je Jugoslavija spet zastopana v interparlamentarni uniji, je v mednarodnih parlamentarnih krogih izzvala veliko zadovoljstvo. Naglasiti je treba, da je redko katere delegacija pokazala toliko dela na zasedanju unije, kakor naša delegacija iz naše države. Posamezne delegacije so bile pri razpravah na zborovanju zastopane po enem ali dveh govornikih. Naši delegati pa so se aktivno udeležili vseh razprav. Govori naših delegatov so bili na zborovanju sprejeti z velikim zanimanjem. Zadnji dan konference je govoril g. dr. Ninko Perić o razorožitvi, jaz pa o varnosti. Zelo zanimivo je, da je voditelj francoskih socialistov Renaudel najbolj toplo aplavdiral našim govorom. Izstop italijanske delegacije iz interparlamentarne unije ni povzročil nikakega posebnega vznemirjenja.

Prihodnje zborovanje interparlamentarne unije se bo vršilo v Madridu. Naša delegacija je sprito tega navezala tehtne stike s Španci, ki so po daljšem preiskoval, kakor mi, spet nastopili na konferencah interparlamentarne unije. Zanimivo je, da je vodila špansko delegacijo žena, in sicer gospa Campaamor.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 29. julija.

Davi je bilo na policijski prijavljenih več tatvin. Smolec je imel hišni posestnik Franca Vovk, stanujoč v Gerbičevi ulici 19. Sredi je balinal v Lovševovi gostilni v Kozlejski ulici in ker mu je bilo vroče, je odložil suknjič, pozabil je pa v njem cigaretno dozo, v kateri je imel 1270 Din. Ta neprevidnost se mu je hitro maščevala. Ko je pozneje oblekel suknjič, je opazil, da mu je bila doza ukradena. Policija je zasledila več osumljenecov, vendar tatn ni mogla izslediti. — Na podoban način je bil okraden tudi tesar Alojzij Tomc z Lavorce, ki je pustil suknjič na stavbi Sokolskega doma v Šiški. Nekdo mu je iz suknjiča ukradel 120 Din. — Delavci Ivaniki Stanko je nekdo iz stanovanja v Črne-tovi ulici 6 ukradel 150 Din vredne čevlje. — Posestniku Franu Bežjano je nekdo s dvorišča v Podmilščakovi ulici 26 ukradel del štedilnika v vrednosti 200 Din. — Tapetniku Jožetu Klobčaverju, stanujočemu na Mestnem trgu 12, je nekdo ukradel odelo, vredno 160 Din.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2269.60—2280.96, Berlin 1338.09—1348.89, Bruselj 782.67 do 786.61, Curih 1097.35—1102.85, London 197.87—199.47, Newyork ček 5626.63 do 5664.89, Pariz 220.86—221.98, Praga 166.89 do 167.76, Trst 286.58—289.98.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Pariz 20.12 in pol, London 18.04, Newyork 514.25, Bruselj 71.27 in pol, Milan 26.17, Madrid 41.30, Amsterdam 206.85, Berlin 122.05, Sofija 3.70, Praga 15.21, Varšava 57.65, Bukarešta 8.06.

P. Decourcelle:

12

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Carmen je povedala o svoji čudežni rešitvi samo toliko, da so jo valovi zanesli na breg, kjer so jo našli ribiči. Robert d'Alboize se je bil pa oprjel plavajočega kosa razbite ladje in je srečno priplaval do brega.

Zdaj je pa čas, da povemo čitateljem, kdo je bila Helena de Penhoet. Njen oče, Gerard de Penhoet, je bil mlajši brat grofice de Montlaur. Tudi on je bil mornar in nekega dne se je vrnil v penhoetski grad potr in zamisljen. Čez nekaj dni je sklenil povedati, kaj mu teži srce.

Bil je oženjen. V Braziliji, kjer se je mudil dve leti, se je seznanil z mlado, čudovito lepo ženo in se do ušes zaljubil v njo. Ker je pa odločno odklanjala vse njegove poskuse približati se ji in navezati z njo ljubavno razmerje, je sklenil vzeti jo.

Lahko si mislimo, kako je učinkovala ta vest na njegovo mater in sestro. Pustolovka v njihovi rodbini! Ali je bilo mogoče, da je potomec tako slavnega rodu pozabil, kaj je dolžan svojem imenu?

Gerard se pa za te predsodke ni prav nič zmenil! Bil je bogat, zapustil je rojstni grad, kjer je bil vzgojen, in se naselil z lepo ženo v okolici na skromnem prostoru.

Življenje pa ni dalo prav strogi rodbinski sodbi. Pustolovka se je izkazala za najboljšo ženo in ko je pozneje rodila dražestno Heleno, je bila po splošnem priznanju najnežnejša in najbolj ljubčica mati.

Tako je minilo dobrih osem let, ko je nenadna katastrofa znova razvezala zlobne jezike; in če je mogoče verjeti opravičljivi, so bili pomisleki Gerardovih svojcev utemeljeni.

Nekega dne je Gerard na lovu ubil vojvodo d'Esperaca, mladega, v pariškem visokem svetu dobro znanega plemiča, lastnika sosednega posestva. Kmalu po tej nesreči se je napotil Gerard po svetu in v Buenos Airesu ga je pobrala kolera.

Iz tega so sovražniki gospe de Penhoet sklepali, najprej na tihi, potem pa odkrito, da je bil vojvoda d'Esperac ljubček mlade žene in da ga je njen moč ubil, da bi opral svojo čast.

O Gerardovi smrti se je pa govorilo, da je ni zakrivila kolera, kakor so zvedeli njegovi prijatelji, temveč da si je sam končal življenje. Nesrečnež baje ni hotel preživeti svoje sramote.

Ali je bilo natolcevanje krivo, da je kmalu umrla tudi grofica de Penhoet, ali pa jo je pobrala bolezen, ki je sledila silnim duševnim mukam, tega nihče ni vedel. Komaj leto dni po moževi smrti je umrla tudi ona in uboga Helena, stara šele deset let, je ostala sirota.

Sorodniki so jo spravili v samostan sester sv. Jožefa v Rennes, kjer je kmalu postala ljubljanka redovnic. Učila se je zelo dobro in življenje v samostanu ji je bilo prijetno.

Ko se je vrnila po materini smrti črno oblečena in vsa obkrožana v samostan, so jo obsule družice z najiskrenejšimi izrazi ljubezni in sočutja. Največja vrlina mladine je, da zna samo ljubiti, ker nima časa zastrupiti se s sovraštvom.

Obrskovanje in natolcevanje, ki se je širilo o grofici de Penhoet, je moralo utihniti pred nedolžnimi očmi njene hčerke. In čudno, med vsemu njenimi je Heleno najbolj ljubila Carmen de Montlaur.

Ker vprico Carmen o Penhoetovih ni nihče črnil niti besedice, ni dekletce ničesar vedelo o sorodstvu s svojo družico.

Šele po smrti grofice de Penhoet je zvedela nekaj resnice. In ko je zagledala Heleno v žalni obleki in vsi obkrožani na pragu samostana, se ji je vrgla v naročje.

— Veš, — je vzklila, — moja sestra! Ne vem, zakaj so bili namini roditelji sprti. Če hočeš, se bova pa midve tem bolj ljubili, da nadomestiva izgubljeno ljubezen.

— Iz srca rada, — je odgovorila Helena vsa srečna.

In med deklicama se je razvilo najiskrenejše prijateljstvo. Nekega dne, ko je bilo Carmen že petnajst, Heleni pa šestnajst let, so poklicali Heleno v govorilnico. Po dolgih ovinkih so ji povedali žalostno novico.

Dolga pravda, ki so jo bili začeli po smrti grofa de Penhoeta njegovi družabniki v industrijskem podjetju, kamor je bil vložil vse svoje premoženje, ta pravda proti vdovi in po njeni smrti proti hčerki, se je bližala za Heleno neugodnemu zaključku.

Sirota je bila uničena. Ko jo je Carmen vprašala, kaj namerava početi po tem nepričakovnem udarcu, je odgovorila skromno:

— Imam učiteljsko izpričevalo. Naš notar Allard mi je pravil o ruski rodbini, kjer bi lahko dobila službo domače učiteljice.

Naslednjega dne se je odpeljala Carmen k svoji materi in ostala pri nji dva dni. To je bilo v času, ko se je Ramon mudil v Mehiki.

Ko se je vrnila, jo je spremljala namesto stare vzgojiteljice Yvonne mati sama. Kmalu je predstojnica poklicala Heleno.

— Drago dete, — ji je dejala, — veselo novico imam za vas. Tu je gospa grofica de Montlaur, vaša teta. Že davno je želela objeti svojo nečakinjo. Zvedela je, da hočete zapustiti domovino, pa vas prosi, da tega ne storite, da ne zapustite svoje družice Carmen. Vzgoja vaše prijateljice še ni končana; vi jo dokončate in mirno boste živeli z njo in njeno materjo v gradu.

— Si zadovoljna? — jo je vprašala Carmen boječe in solze so se ji zalesketale v očeh.

— Sta zadovoljni? — je vprašala grofica de Montlaur.

— O... mati! — je zajecjala Helena vsa srečna; padla je pred grofico na kolena in ji hvaležno poljubila roke.

Toda stara grofica nikoli ni mogla zatreti v sebi sledov zaničevanja Helenine matere in tako se ni mogla odločiti, da bi sinu pisala, da je vzela Heleno k sebi.

Zato je bil Ramon tako presenečen, ko so mu predstavili sestrično, ki za njo sploh vedel ni.

Brezposelnost in duševni delavci

Število slušateljev visokih šol se je po vojni v večini evropskih držav znatno pomnožilo

Po statističnih podatkih mednarodnega urada dela v Ženevi se je število brezposelnih v vseh državah lani pomnožilo. V Angliji je naraslo število brezposelnih za 7%, v Nemčiji za 29, v Italiji za 53, na Češkoslovaškem tudi za 53, v Belgiji za 62, v Franciji za 75, v Švici pa za 87%. Ti podatki pa niso popolni, ker se nanašajo samo na ročne delavce. Položaj duševnih delavcev, ki so ostali brez dela, ni upoštevan še v nobeni statistiki. Za duševne delavce se namreč doslej še noben statistik ni zmenil in niti njihove organizacije niso vodile statistike o brezposelnih članih. Šele zadnje čase, ko je brezposelnost vedno hujša, se je začela javnost zanimati tudi za brezposelne duševne delavce. Zato točnih podatkov o brezposelnosti med duševnimi delavci še nimamo. O brezposelnosti duševnih delavcev pa lahko sklepamo iz drugih pojavov.

Število na vseničlišču in druge visoke šole vpisanih študentov je po vojni močno naraslo. Samo v onih državah, ki niso posegle v svetovno vojno, je ostalo število študentov skoraj neizpremenjeno in ni posebno veliko. V teh državah je položaj duševnih delavcev v splošnem normalen in brezposelnost med njimi ni občutljiva. V posebno ugodnem položaju so v tem pogledu baltske države in Finska, kjer je duševnih delavcev še premalo. To so nove države, ki so morale šele organizirati svojo upravo in tako so prišli na vsa vodilna mesta samo mladi ljudje. Tam intelektualci brezposelnosti še ne poznajo. V podobnem položaju je tudi Sovjetska Rusija, ki sprejema mnogo duševnih delavcev celo iz drugih držav, ker ima svojih premalo. Sovjetski Rusiji se nadprodukcije duševnih delavcev še dolgo ne bo treba bati, toda tam duševnega dela ne cenijo bolj, kakor ročno, če ne še manj.

Število slušateljev visokih šol v Franciji je naraslo od 41.200 l. 1911/12 na 73.000 l. 1929/30. Odšteti bi morali inozemske študente, ki jih je bilo okrog 10.000. Najbolj se je pomnožilo število slušateljev filozofskih fakultet, najmanj pa medicinskih. Anglija je imela pred vojno na visokih šolah 34.000 študentov, leta 1929/30 pa že 45.600. Porast števila visokošolcev je znašal torej v Franciji in Angliji v zadnjih 10 letih 30%. Porast gre v prvi vrsti na račun študentk, ki jih je bilo v Angliji l. 1919/20 samo 9200, l. 1929/30 pa že 13.000. V Italiji je bilo leta 1911/12 na visokih šolah 21.000 študentk, leta 1929/30 pa že 29.100.

Zanimivo je, da se število visokošolcev v zadnjih osmih letih v Italiji ni mnogo izpremenilo, kar priča, da fašistična politika ne dela na to, da bi le visoke šole še bolj polmile.

Najhujše je prizadeta v tem pogledu Nemčija, ki je imela l. 1913/14 na visokih šolah 59.300 študentk, lani v poletnem semestru pa že 104.000. Število študentk je naraslo v tem času od 3700 na 20.300. Zdaj je v Nemčiji 40 do 60.000 brezposelnih absolventov visokih šol, kar je zelo mnogo, če pomi-

slimo, da je v Nemčiji okrog 400.000 intelektualcev z akademskimi obrazci. Položaj absolventov nemških visokih šol je tem težji, ker Nemčija nima kolonij, kamor bi lahko pošiljala svoje duševne delavce. Francija in Anglija sta v tem pogledu mnogo na boljšem, toda tudi kolonije se bodo kmalu zaprle, ker imajo že zdaj skoraj dovolj svojih duševnih delavcev.

K ravelja za velike evropske države, velja seveda tudi za manjše. Visoke šole pošiljajo v življenje vedno več intelektualcev in njuna posledica je, da vrednost duševnega dela v sedanjih razmerah vedno bolj pada in da imamo sedaj velik kader duševnega proletarijata, ki si z njim naša družba ne ve pomagati. In nikogar ni, ki bi se resno lotil tega vprašanja.

Zločin v javni hiši

V Konstanci imajo poseben okraj, kjer je osredotočena prostitucija. Tu je vse polno javnih hiš. V sredo so bili v tem okraju umorjeni trije moški. Dolgo so popivali po krčmah, potem so pa krenili v neko javno hišo, da bi opomnili lastnika, naj jim vrne denar, ki so mu ga bili posodili že pred leti. Vsi trije so bili močno vinjeni in z lastnikom javne hiše so se začeli takoj prepirati, ker jim ni hotel dati denarja. Med prepriom je potegnil lastnik javne hiše nož in zabodel vse tri pijsance po vrsti.

Ko so že ležali vsi okrvavljeni na tleh, je prišla ljubica lastnika javne hiše s sekuro in jih tako dolgo obdelavala, da so ostali na tleh kosi razsekanih trupel. Iz bližnjih javnih hiš so prihitele prostitutke in so mirno gledale, kako njihova tovarišica seka in mrevrari zabodene pijsance. Šele ko so se zbrali okrog javne hiše ljudje, je bila opozorjena na zločin policija in je oba morilca aretirala.

Nadvojvodinja Gizela umrla

Včeraj ponoči je umrla v Münchenu po dolgi, težki bolezni princesa Gizela Bavarska, stara 76 let. Pokojna je bila rojena 12. julija 1856 v Laxenburgu kot drugi otrok mlade cesarske dvojice Franca Jožefa in Elizabete. Proti pričakovanju je bila kot hči mogočnega cesarja in najlepše žene takratne dobe preprosta, dobrodušna in postrežljiva duša, skromna v svojih zahtevah, navdušena za gledališče, skratka nič na njej ni kazalo, da ima tako imenitne starše. Njeno življenje je teklo mirno, zaročila se je, omožila in postala mati kakor stotisoč deklet. Samo dvakrat se je je dotaknila globoka tragika, prvič, ko je umrla tragične smrti prestolonaslednik Rudolf, ki ga je imela zelo rada, drugič pa, ko je bila umorjena njena mati cesarica Elizabeta. Imela je štiri otroke: Elizabeto, poročeno z Otonom v. Seefriedom, Avgusto, poročeno z nadvojvodo Jožefom v Budimpešti,

Georgia, ki je bil samo nekaj dni poročen s hčerko feldmaršala nadvojvode Friedricha, potem je pa postal duhovnik, in Konrada, ki se je poročil z italijansko nečakinjo Bono Genovsko.

Skoraj 60 let je živela nadvojvodinja Gizela kot soproga princa Leopolda Bavarskega v Münchenu. Prva leta je živela življenje mlade oficirske žene in vse mesto jo je poznalo kot »cesarsko visokost v dežnem plašču in galošah«. Tako oblečena je namreč rada hodila po mestu in sploh je bila tako skromna, da bi človek ne verjel, da je hči avstrijskega cesarja. Le oblačila se je rada čedno, zlasti kadar se je udeleževala manevrov ali lova. Bila je izborna jahčica. Pred leti ji je umrl mož in po njegovi smrti je živela strogo ločeno od sveta.

Pogreb bivšega portugalskega kralja

Šefa protokolov zunanega in vojnega ministrstva sta izdelala podroben program za nacionalni pogreb bivšega portugalskega kralja Manuela.

Truplo pokojnega kralja pripelje na Portugalsko angleška ladja »Concord« 2. avgusta ob 10. dopoldne, to je ravno mesec dni po Manuelovi smrti. Krsto preneso z madje britanski mornarji na obalo, kjer jo prevzamejo vlada in najodličnejši predstavniki javnosti, ki jih predsedništvo ministrskega sveta povabi na pogrebne svečanosti. Potem izkazejo pokojniku angleški mornarji in oddelki portugalskih pomrščakov zadnjo čast.

Mornarji odneso krsto na katafalk, ki ga postavijo v čakalnici železniške postaje na obali. Tam oravajo civilne pogrebne formalnosti. Potem polože krsto na topniški municijski voz, ki ga bo vlekle 6 konj. Voz bo pokrit z osebno Manuelovo zastavo in bodo na njem tudi venci, ki jih poklonijo angleški kralj, bivša kraljica Amelija in pokojnikova vdova. Pred municijskim vozom bosta vozila dva avtomobila z duhovniki in venci, ki pridejo iz Anglije.

Sprevod krene do Panteona San-Vicente, kjer bosta že čakala Carmona in kardinal-patrijarh lisbonski, ki bosta spremljala krsto do katafalka, postavljenega v cerkvi sv. Vincenca. Po cerkvenih obredih bo govoril kanonik Pinto iz katedrale v Portu o pokojnem Manuelu.

Krsto postavijo v privatno kapelo lisbonskega patrijarha v cerkvi svetega Vincenca; k zadnjemu počitku pa polože pokojnega bivšega kralja po zvezi v Panteon, ko bo v ta namen preurejen.

Pogrebni sprevod bodo spremljali konjeniški polki, čete lisbonske garnizije in republikanska garda.

Zakaj sta se ločila.

— Zakaj sta se pa ločila?
— Poljubil sem jo, pa so njene ustnice dišale po tobaku.
— Pa vendar nisi tako starokopiten, da bi zahteval, naj ženske ne kade?
— Ne, toda moja žena ne kadi.

Otroci med seboj.

Jurček: Če sem poreden, me položi mamica spat brez večerje.
Mihec: Meni se pa to nikoli ne more zgoditi, ker moram piti vsak večer po večerji zdravilo.

Na Novljanovi stojnici v šolskem drevoredu

se bo prodajalo pričetkom v soboto 30. t. m. goveje meso I. vrste Din 10.— kg, II. Din 8.— kg, III. 6.— Din kg. — Tele-tina I. vrste Din 10.— kg, II. Din 8.— kilogram.

Postrežba točna in solidna.

Makarska

Najcenejše in najlepše morsko kopališče na Jadranu

Prometni zavod za premoš d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOS

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOS

kovarski, plavčarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOS D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 151.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakom! — odgovorjamo — Najmanjši oglas Din 5.—

GLASBA

KRATEK KLAVIR

znamke »Lumera«, ugodno prodaja Janša Joško, Dovje, Mojstrana. 2957

GRAMOFONSKA PLOŠČE OD DIN 15.— prodaja »Slagere«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktorije« palače). 69/T

PRODAJ

KREDENCO

Bidermajer, dobro ohranjen, iz prve roke prodaja Šbil v Mokronogu. 2966

150 ZABOJEV od tobaka, enkrat rabljenih — prodaja Zaloga tobaka v Litiji. 2952

KUPIM

TRGOVSKO TEHTNICO za 10 ali 15 kg, že rabljeno, a dobro ohranjeno, kupi Mandelc Jaka, Bohinjaka Bepa 9. 2949

USNJAT POTNI KOVČEG samo dobro ohranjen, lepe oblike, kupim. — Ponudbe na upr. »Slov. Narod« pod »Kovčeg 2968«.

SLUŽBENI LIST letniki 1929, 1930 in 1931 kupi dr. Ig. Rutar, Vrhnika. 2942

ZIVALI

MALI PAPAGAJČEK

svetlozelen, je ušel. Vrniti ga je proti nagradi na naslov: Šetina, Idrijska ulica 12. 2967

SLUŽBE

VRTNARSKI DELAVEC

srednjih let, neoženjen, več celokupnega vrtnarstva, — išče službo po dogovoru. — Franjo Zvonar, Dečji dom, Osljak 1, Strossmayerjeva ulica št. 71. 2965

NATAKARICO

čedne zmanjosti, ne pod 24 let staro, z dobrimi spricavali, zmoglo nekaj kavčije, sprejme gostilna »Novi svet«, škofja Loka, Kapucinsko predmestje. 2964

2 MIZARSKA POMOČNIKA

sprejme mizarstvo Gasilni dom v Smledniku pri Medvodah. 2950

OTROŠKO VARUHNJO

Nemko, ki ima rada otroke in ki zna šivati ter razpolaga s provizornimi referencami, — sprejme Emil Herzi, Zemun, Kralja Petra 52. 2927

OBETNO PRAVICO

dam tistemu, kateri mi lahko nudi dobro in stalno mesto. Veržiran sem v vseh strokah trgovske obrti. Ponudbe poslati pod »Zmožen 2935« na upravo »Slov. Narod«. 2961

STANOVANJA

LEPO PRAZNO SOBO

strogo separirano, v centru mesta oddam s 1. avgustom. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2961

DVOSOBNO STANOVANJE

s kuhinjo in pritliklami v novi hiši oddam. — Rače 42 pri Mariboru. 2958

SANGRAD

ob vzhodju Kravca nudi mirno gorsko letovišče. Kompletna oskrba 40 do 50 Din dnevno. — Avtobusna zveza Ljubljana-Cerkije. Informacije in prospekte pošilja. — »Sangrad«, Cerkije pri Kranju. 2940

RAZNO

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan, se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dumaška cesta št. 6. 56/T

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

ČEVLJI

NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi). 2952

TUDI POHISTVO

NA OBROKE!

Kompletne spalnice od 2200 Din omare od 450 » postelje od 250 »

kuhinjske odprave od 900 »

kuhinjske kredence od 500 »

Največja izbira pohištva!

Vse drugo pohištvo se izvršuje po najmodernejših načrtih; sprejemamo se vsakovrstna mizararska naročila in popravila po najnižjih cenah — samo pri

MIZARSTVU »SAVA«

Kolodvorska ulica 18

Dumaška cesta 36. 77/T

NOVO ČEBULO

domačo, svežo jajca in perutnino, dobavljajo promptno po najnižji dnevni ceni Josip Lah, Osluševci pri Ptuj. 2941

GAJEV HRAM

danes iz Sušaka došle sveže ribe. — Točijo se vse vrste najboljših vin. — Se priporoča 2969

OTROŠKI VOZIČKI

športni od Din 220.—, globoki, moderni, od Din 650.— naprej. Ljubljana, Sv. Petra cesta 52.

NOVI VINODOL

najlepše kopališče na Gornjem Jadranu z velikimi in lepimi plažami, 2 km dolga obalna pot ob lepem parku. Tenis igrišče. Prvorazredni hoteli in penzionari ter mnogo vil, obdanih od borov. Pojasnila daje Zdraviliška komisija. 146

RESTAVRANT — PENSION

„TRIGLAV“

ALEKSANDROVO, OTOK KRK

Ob pristani z izgledom na morje. Novo urejene sobe, električna razsvetljava, prvorazredna kuhinja, domače vino, sveže pivo, hitra postrežba, vsa oskrba 50.— Din dnevno. Za večdnevno bivanje popust. — Vse informacije daje lastnik IVAN FRANOLIČ. 7252